

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő Rudnyánszky Gyula.	Kiadó laptulajdonos: Gáspár József.	Egyesületi ára 4 fillér. Egyesületi tagdíj és kiadóhivatal: Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon
Melyben: Negyedévre	3 korona.			
Éves ár:	12 "			
Harminckét: Negyedévre	5 "			
Harminckét éves:	20 "			

Nemzeti hősök emléke.

— aug. 26.

Lajos napján tegnap hazafias emlékünnepet ültek Debrecenben s meggyújtották a hódoló kegyelet fáklyáit Kossuth nagy szellemének oltára felett.

Szép ez a gondolat; csak az a kár, hogy csupán részleges volt, mint a naptári holdfogyatkozás.

A szabad Amerika minden polgára megünnepli Washington születése napját. Nálunk is sokkal helyesebb, méltóbb lenne Kossuth születése napját szentelni az emlékezetnek. A névnap az eleveneknek való cicsós alkalom inkább. De még annál is fontosabb, hogy akár Lajos napján, akár szeptember 19-én ne egy töredék társaság, ne testületek, dalos körök gyülekezete ünnepelje a nemzeti hő emléket, hanem, az osztaton, egész magyar nemzet!

Csudálatos, hogy az öblös beszéd a kurjantós hazafiság, a cifra szónoklás külsőségeit annyira kedvelő magyarságban mily kevés a történelmi érzék! És a mi van, az is többnyire ferde irányu vagy félszeg vagy óvatoskodó.

Mindig jajgatunk, panaszkodunk mindig rémeket látunk, ördögöt festünk a falra, a helyett hogy behunyt szemmel, minden oportunitást sutba dobva, szívünk dobbanása szerint, a nemzeti lelkesedés igaz mámorában kikiáltanak, hogy nemzeti hőseinkért élünk, halunk, napjaink emlékének oltárt emelünk, dicsőink szent emléket elhomályosítani nem engedjük!

De hiszen ezt senki nem is követeli. Maga a király fényesen bebizonyította, hogy az ugynevezett balga tulzott lojalitás meséje volt csak a mit a gyávák, a meglapulók a kengyelfutó gerinetelenek ráfogtak. Ott a tiz szobor, köztük Bocskay, Bethlen emlékére. És hozzák haza nemsokára Rákóczi hamvait!

Mi vagyunk csupán a bünösök, gyámoltalan magyarok, a kik minden bokorban medvét sejtünk, minden falevél zörrenésére ellenséget látunk és amikor nincs erőnk, bátorságunk cselekedni, színt vallani, akkor rá-

fogjuk valakire, hogy ő az oka. . . Hja! nem szabad. . . tilos. . . rosz néven veszik. . . fekete könyvbe írják!

Pedig ez mind üres rémlátás! Es ha valóság lenne, akkor annál inkább szembe kellene vele szállanunk. Mert érettek volnánk a halálra, a gyalázatos elpusztulásra, ha nemzeti hőseink, nagyjaink emlékét szívünkben és nyíltan nem tisztelnők ünnepelni nem mernők!

Csak hogy mi bennünk sajnos csaknem teljesen hiányzik a *nemzeti önérzet* és a *történelmi érzék*.

Ime legutóbb is vallási szempontból vitatják némely gyászmagyarok, hogy lehet-e *nemzeti ünnep* első szent királyunk emléknappja. Sőt annyira mennek vakságukban, hogy szent Istvánt makacsul I. Istvánnak nevezik, holott a *történelem* csupán szent Istvánt ismer és maguk a protestáns magyarok is egészen a silány legujabb időkig csak az első magyar királyt, a magyar királyság, a magyar *kereszténység* megalapítóját látták benne, nem pedig a *szentet*.

Igy vagyunk Kossuth Lajos emlékével is! Ugynevezett országunk szíve, a híres főváros még szobrot se merészkedik neki emelni nem hogy nemzeti ünneppé avatná születése napját.

Es itt minálunk Debrecenben is immel-ámmal halad a Kossuth szobor ügye előre Legalább husz Kossuth-szobor áll az országban, Debrecennek elsőnek kellett volna lenni a sorban és már már a sereg hajtó helyre szorul, ha sokáig acélosítja hazafias izmait a cselekedetre.

Tegnap pedig állítólag *Kossuth ünnep* volt Debrecenben. Jó lélekkel állíthatom, hogy ez nem igaz. Csak egyes derék, buzgó lelkes magyarok hajtottak fejet Kossuth Lajos emléke előtt. De sem a város sem a hatóság, szóval a *teljes Debrecen* az ünneplésben részt nem vett.

Szürke, kopottas hétköznap volt biz ez, mint közönségesen. És valószínű, hogy az egész országban

igy esett. Mert hát sokat fecsegünk de szinte semmit sem teszünk. Néhány dalban, pohárköszöntőben kimerül híres hazafiságunk.

Holott bizony itt volna az ideje annak, hogy nemzeti hőseink emléket két országos nemzeti ünnepeken megszenteljük.

De mit várhatunk, mikor még szabadságharcunk emlékére is két ünnepünk van, március 15 ike és a piros betűs április 11. Igazán furesza nemzeti életét élünk Arpad apánk földjén.

A tanév küszöbén.

— augusztus 26.

(K.) Néhány nap mulva ismét megnyílnak az iskolák kapui. Megkezdődik a munka. Tanárok és tanulók egyaránt felülvizsgálva látják dolgaik után és míg amazok tudásukat közlik a tanuló ifjúsággal, ezek szorgalommal és nemes igyekezettel sajátítják el az életre szükséges tudnivalókat.

Sok szülőt aggodalom és kétség fog el, hogy milyen pályára nevelje gyermekét. És méltán. Nincs nagyobb gond, mint a szülő gondja. A mindennapi élet nehéz küzdelme, a megélhetés nehézsége arra intik a szülőket, hogy gyermekeiket a gyakorlati életpályákra neveljék. A szoros értelemben vett tudományos pályák immár túltömötték. Tenger a diplomás ember, de sokaknál ez a diploma nem ad kenyeret. A legcsokélyebb állásokra is pályáznak ma a diplomás emberek, ami magyarán szólva azt bizonyítja, hogy sok az eszkimó és kevés a foka.

Ennek az áldatlan és egészségtelen állapotnak a szülők is okai. Nem vagyunk gyakorlati nemzet, elveink sem gyakorlatiak a nevelésben. Megvetjük és lenézzük a kereskedelmi és ipari pályát. Pedig míg a rengeteg tanulás árán szerzett diploma sokszor csak sötétlen kenyert ad, addig egy ügyes, tanult kereskedő vagy iparos nemcsak a mindennapi kenyeret szerzi meg szakszerű gyakorlati tudásával, vagy kezének ügyességével, hanem vagyont is szerez övének.

Ifjúságunk nagyrésze a középiskolákba tódul. Kinnal, gyötrelmekkel, sokszor éhezve végzi el iskoláit, vagy egy-két osztályt végezve letörök és lesz belőle egy elégedetlen, félig képzett, a társadalmi renddel hadi lábón álló proletár. Ezek az elemek aztán mint alkalmatlan szunyogok dongnak a világban, bosszatva azokat, kik komoly munkával vannak elfoglalva. Nem bírják sem a tudás, sem a műveltség alapját, sem az élet bajait elviselni tudó türes erényét, nem esoda tehát, ha felületesek, tudákosak és minden alkalmat megragadnak arra, hogy

elégedetlenségüknek hangos szóval kifejezést ne adjanak. Urak akarnak lenni, könnyen szeretnének élni és a legválogatottabb raffineriával szerzik meg uralmuk követeléseit. És ha nem tudják megszeretni, ha minden fortélyuk, szemfényvesztésük dacára sem sikerül elámitani a könnyen hívőket, elkeseredésükben eldobják életüket, mely ha okosabb irányt választott volna, nem végződött volna kétségbeeséssel.

Nap-nap mellett olvashatunk szomorubból szomorubb esetekről, melyek mind azt igazolják, hogy az elégedetlen emberek száma egyre növekedik és ez az elégedetlenség legtöbb esetben a helytelenül megválasztott életpályától ered. Mert jaj az olyan embernek, ki tévesztett uton halad, mert ezrek és ezrek közül csak egynek sikerül követni a nagy egyházatya ama tanácsát: ha nem vagy hivatott egy pályára, egész igyekezeted oda irányuljon, hogy hivatott légy arra.

A tudományos pályákon a köztapasztalatok szerint csak az állhat meg sikerrel és csakis az haladhat előre, aki kimagaslik a nagy tömegből. Azért van manapság annyi szürke ember a világon. Az a néhány százalék, amelyik tanul, szintén csak azért dolgozik, tanul, fáradságosan, mert tudománya árán kenyeret akar venni. Pusztán a tudásért ma már csak néhány jámbor rajongó tanul. A tudás mesterség számba megy és mikor már eleget szereztünk a tudásból arra, hogy kenyeret ad, akkor nem is folytatjuk az ismeretek szerzését. Ezért van annyi félbenmaradt ember mindenütt, de különösen nálunk, ahol mindenki tekintetes ur kíván lenni.

Csak a napokban szoltunk e helyütt az ugynevezett lenézett életpályákról. Egy-egy uralmi család kétségbeeséssel gondol arra, hogy gyermekeiből iparos legyen valaha. Szeretjük majmolni a külföldet, de az ott uralkodó gyakorlati szellemet res eljük eltanulni. Nem tanulunk az angoltól, ki gyermekeit olyan pályákra vezeti, melyeken nemcsak a megelégedést találja fel, hanem munkája, ügyessége révén vagyont is gyűjthet. A munkaszubboty megvetjük és a becsületes kérges munkáskéznek nincs annyi értéke előttünk, mint a manikűrözött dologtalan fehér ujjaknak.

Eljön-e az az idő, midőn a gyakorlati pályák felé irányulnak az újabb nemzedék léptei — nem tudjuk. Annyi azonban bizonyos, hogy az iskolákra hárul az a feladat, hogy kiméletlenül szorítsa le a tudományos pályáról való törekvés utjairól azokat a tanulókat, akik tehetetlenségűen és pusztán csak azért uszkálnak, mert szüloik minden áron diplomás urakat akarnak belőlük nevelni. Az iskola ezzel nemcsak a jövő nemzedéknek tesz szolgálatot, hanem egy egészséges, erősebb, gyakorlati gondolkodású társadalomnak is megveti alapját, mert a világnak nem félművelt, korlátolt tudású, felületesebb emberekre, nagyzó alakokra van szüksége, hanem gyakorlati, munkás kezekre.

Eppen azért meg kell szigorítani a középiskolákat és kiméletlenül más pályára terelni azokat, kik nem bírják megemészteni az ott előadott anyagot. Az élet igazolja ezen eljárás szükségességét, mert óráról órára tapasztalhatjuk, hogy mennyivel boldogabb, függetlenebb és sorsukkal megelégedettebb emberek azok, akik maguk választva képességüknek megfelelő pályát, nem lettek áldozataivá a nagyralátó szüloik oktalan nevelési rendszerének.

Belügyi reformrendelet.

— A kerületi számvevők. —

augusztus 26.

A közigazgatás egyerősítéséről és a megyék pénztári és számvevőségi teendőinek állomásától szóló törvények életbeléptetése ügyében ismét fontos jelentőségű intézkedés történt a belügyminiszternek a múlt napokban kibocsátott rendeletében, amely a „kerületi számvevők” számára szolgáló utasítást tartalmazza.

Ezek a kerületi számvevők hivatják arra, hogy a főszolgabírák teendőit kevésbítsék és egyszerűsítsék és a községek pénztári kezelését ellenőrizzék.

A törvény rendelkezésének megfelelően a folyó évben a megyék két harmadrészének, s a jövő évben a többi megyében ki fognak neveztetni az új számvevők. A most kibocsátott rendelet világos és részletes módon írja körül az új funkcionáriusoknak hatáskörét és teendőit, szabatosan állapítva meg, hogy miként tartoznak az állami pénzügyi igazgatóságnak egyrészt, amelynek kebeléből kiküldetnek, s másrészt meg az önkormányzati hatóságot képviselő főszolgabíróknak intézkedéseit, amelyek egymástól élesen elhatároltatnak, foganatosítani.

E rendelet ékesszólóan bizonyítja, hogy a közigazgatást az önkormányzat teljes megóvása mellett is lehetséges állami közegekre ruházni, ami még avval az előnnyel is jár, hogy a községek háztartása teljesen rendbe hozatik azáltal, hogy költségvetéseik és zárszámadásaik, valamint a különböző alapok s az adók kezelése hathatós felügyelet és ellenőrzés alá kerül, amely eddig tapasztalt soknemű visszaélésnek fogja elejét venni. S mindezen előnyökön felül még az sem kicsinylendő eredmény, hogy a főszolgabírák a pénzkezeléssel járó anyagi felelősség terhétől s avval járó teendőktől majd nem teljesen megszabadulnak, ami lehetőségessé teendi, hogy minden erőjüket a szorossan vett közigazgatási teendőknek szentelhessék és ilyen módon a jó közigazgatás színvonala emelkedjék.

Mesés kincsek.

(A királyi házak ékszerei.)

Kincset, ékszert, drágakövet mindenki nagyon szeret. Nem tesznek kivételt ebben a földi élet leghatalmasabbjai, az uralkodók sem. Különösen a keleti fejedelmek boldogok, ha sok drágakő és kincs van birtokukban. A stambuli szultán ékszerkészlete oly óriási, hogy e mellett a francia és angol ékszerészek összes készlete eltörpül. Ha árverést tartanának a szultán birodalmában, ugy csekély egy pár tucat millió márka folyna be. A rubinok mellett a sötétzöld smaragdkészlet sem megvetendő, a melyek közül nem egyet az alexandriai tenger dobott felszínre.

De a rubintos smaragd óriási értéke mellett is egy arany korsó tűnik fel, a mely csupán gyémántból van készítve. Nem utolsó egy drágakővekből készült kis indiai templom sem, a melynek értéke egyedül egy pár milliót ér meg. E mellett az igazán óriási értékű tárgyak mellett említésre sem méltók az apróbb emlékek és értéktárgyak, amelyeknek értékéből egy pár országot lehetne megvásárolni.

A különböző fegyvereket, hadi készleteket, kitüntetések, érmeket, sisakokat sem szabad figyelmen kívül hagyunk, mert ezek is egy vagyont érnek.

Az orosz cár gazdaságát a téli palotában őrzik. Már sokat beszéltek a híres „Orlow” gyémántról. A híres gyémánt 194 és háromnegyed karát nehéz. Alakja magas, félkör alakú, alul kettéválasztva, melynek átmérője 16 milliméter és magassága 11 milliméter. Formája hasonló egy karima nélküli kalaphoz. Vakitán fénylik, de mindennek dacára alig hihető, hogy egy pár milliót érne. Orlow herceg a híres gyémántot 1791. évben vásárolta Amsterdamban 1,400,000 forintért. Katharina kegyencének semmi ár sem volt sok, ha kedveskedni akart ur-nőjének.

Az orosz cárnak legtöbbet érő kincse azonban természetesen a korona, amelynek értéke 1,100,000 rubel. a korona csupa gyémántból és gyöngyökből áll. 26 nagy gyémántkő és körülbelül 2500 kisebb drágakőből van a korona összerakva. A koronázási aima igen nagy értéket képvisel. De nem lehet egyenkint felsorolni az egyes, milliókat érő értéktárgyakat. Állítólag 30 millió márka sem lenne elég, ha az orosz cár értéktárgyai eladók lennének. Hasonló értéket képviselnek a Moszkvában elhelyezett értékdolgok. Nyolc szobában vannak csoportosítva a legkülönbözőbb és legdrágább cikkek, amelyeket egyenként felsorolni a lehetetlenséggel határos.

A londoni kincsek sem állnak azonban az orosz drágaságok alatt. Koronák, királyi bot, birodalmi alma, kereszték, rendjelek, gyémántkővek és a legkülönbözőbb értékeiknek kiszámíthatatlan vagyont képviselnek. Az igazi korona igen egyszerű, de annál többet ér az 1838 évben készített, Viktória volt királynő koronája; amelynek értéke 2,280,000 koronát tesz ki. Nem kevesebb, mint 2783 darab különböző gyémánt és drágakő van a koronán elhelyezve. Az orosz „Orlow” gyémánthoz hasonlóan, az angolok a híres „Kohinoor” gyémántot imádják, melyet a windsori palotában őrznek.

Az angol kincsek után a bécsi udvar drágaságai következnek. A kincsek Bécsben ugyszólván muzeumot létesítettek, a melyben mindeféle drágakő van. Nagy gyémántokat és gyöngyöket itt is lehet találni; különösen a „toskanai nagyherceg gyémánt” feltűnő, amelynek sulya 133 és egyötöd karát.

A bécsi udvar után a müncheni és drezdai drágakövek következnek, amelyek szintén milliókat érnek.

A mint lássuk, minden egyes uralkodó oly alaposan el van látva ékszerekkel és drágakövekkel, hogy azok értékével számtalan szegény embert lehetne gondjától megszabadítani.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

A debreceni ev. ref. főgimnáziumban a beiratások szeptember hó 1-8 napjain tartatnak. Azok a növendékek, akik már a mult iskolai évben is itt tanultak, még augusztus hóban fizessék be személyesen vagy postai uton a főiskola háznagyi hivatalban a tandíjat, a bentlakásért és tápintézetért járó díjat. Aki ezen díjakat szeptember hó 4 ig bezárólag be nem fizetik, úgy tekintetik, mint a ki az intézetbe belépni nem akar és helyére esetleges jótéteményeire azonnal mások vétetnek fel. Ezek a növendékek bizonyítványokat és kitöltött beíráslapjokat szeptember hó 9-én az első lecke órán adják át az osztálytanároknak.

Az új növendékek, ha református, vagy ág. evang. vallásúak, szeptember hó 5-8 napjain vétetnek fel. A beírás alkalmával a növendéknek személyesen meg kell jelenni és iskolai bizonyítványát keresztlevelét és újraoltási bizonyítványát be kell mutatni. — Ez alkalommal fizetni kell az igazgatói hivatalban I-IV. osztályu tanulóknak 70 fillért, az V-VIII. osztálybelieknek 1 korona 10 fillért.

Minden beírt tanuló beíráslapot kap, amelylyel a háznagyi hivatalban a tandíjat és egyéb díjakat kell fizetni. Az első félévi tandíj: 1.) egész díjasnak: 34 korona 20 fillér. 2.) féltandíjasnak 20 korona 20 fillér. 3.) negyedtandíjasnak 13 korona 70 fillér és végül 4.) tandíjmentesnek 7 korona 20 fillér. Nem protestans tanulóknak: 54 korona 20 fill. Minden ujonnan jött tanulóknak egyszermindenkorra 4 korona beírásdíjat is fizet. — A tápintézet díjából ugyanekkor fizetnek az első (I.) félévre a 180 koronások 94 koronát; a 100 koronások 54 koronát; a 60 koronások 34 koronát; az ingyenesek 4 koronát. — Bentlakásért a VII-VIII osztálybeliek 19 koronát, a többiek 3 koronát fizetnek egy összegben előre az egész évre. — Aki jó téteményt nyert, a fizetés alkalmával az erre vonatkozó tanárkari végzést elő kell mutatnia. A tápintézetben az étkezés szeptember hó 4-én kezdődik.

Azok az első osztályba lépő növendékek, akik jótéteményért folyamodtak és ilyenre felvételnek, mielőtt beiratnának, felvételi vizsgálatot tesznek a magyar nyelvtanból és a számtanból. A jótétemény végleges elnyerése e vizsgálat eredményétől függ. A pontosan kitöltött beíráslapot az új növendékek szeptember hó 9. napján az első leckeórán az osztálytanárnak adják be.

Az iskolai év ünnepélyes megnyitása szeptember hó 9-ik napján d. e. 9 órákor isteni tisztelettel történik, amelyre a tanulók saját osztálytermeikben gyülekezzenek s a mely után a tanítás azonnal megkezdődik. — Debrecen 1904. évi augusztus hó 25-ik napján. — Az ev. ref. főgimnáziumi igazgatóság.

Tanítói választások. A hajdusováti elemi leányiskolának I. és II. osztályában megüresedett tanítói állásra 55-en pályáztak. A pályázók közül megválasztották K. Nagy Sándor kiváló tehetségű fiatal hajdubadházi tanítót. — Szeremlei Róza tanítónőt, ki Debrecenben most, júniusban nyert oklevelet, Tiszacséregre tanítónőnek megválasztották. — A júniusban végzett tanítónők közül Mészáros Erzsébet Csöglén (Dunántul) nyert alkalmazást.

Iskolaszéki ülés. Az ev. ref. egyház iskolaszéke ma délután az egyháztanács-teremben ülést tart.

Megzavart mézeshelek.

Kinos vizontlátás.

Érdekesebb és kacagtatóbb eset kevéstörtént, mint az, amelyik egy fiatal szegedi házaspár boldogságát akarta most szétrombolni. Nemrég helyeztek Szegedre egy fiatal államhivatalnokot Budapestről. A fiatal ember rövidesen megházasodott és boldogan tölti most mézesheleit fiatal, bájos feleségével. A menyecske valóságos gyerekasszony, aki nehezen tud beleszokni abba, hogy anyai fölügyelet nélkül, maga vezesse dolgait.

Boldogan, megelégedetten turbékol a fiatal pár s a férj csak akkor hagyta otthon ifju feleségét, ha éppen hivatalos dolga akadt. Az asszonyka még látogatónak sem járt s így az első viziteket sem tették meg még náluk. Alig ismert valakit Szegeden a vidékről odakerült fiatal asszony s így nagy volt a meglepetése, amikor néhány nappal ezelőtt egy fiatal nő nyitott be hozzájuk.

Az elegáns fiatal nő körülnézett a szobában és megkérdezte az asszonykától:

— Itt lakik X. ur?

— Igen, itt lakik kérem.

— Köszönöm, nagyon örülök. Hol keresem. Ha megengedi, akkor behozatom a csomagomat.

Az asszonyka nézett és a hölgy kiment. A fiatal asszony azt hitte, hogy valami vidékirokon az idegen nő s ő bizony tapasztalatlanságában be sem mutatkozott.

Csakhamar egy hordár bőröndöket, kalapskatulyákat rakott le az előszobában és az idegen nő újra bejött.

— Nines itthon a fiatal ur?

— Nincsen.

— Akkor kérem megvárom. Majd ledülök a pamlagra, úgy is fáradt vagyok.

Amint mondott, meg is cselekedte és hamarosan elszunnyadt. Az asszonyka pedig várta az estét, mikor a vásárhelyi vonattal éjjeli 11 órákor meg kellett érkeznie az urának. A férj meg is érkezett és az asszonyka már künn a folyosón megsugta, hogy vendég jött, biztosan valami rokon. Benn szunnyad a hálószobában...

A férj benyitott a titokzatos hölgyhöz, aki akkor már szintén ébren volt és várta a fia'ai embert. Ahogy az belépett, fölugrott, a nyakába borult és megcsókolta. A feleség meg csak nézte.

— Ugy-e megleptelek, kis mókusom? — kérdezte az idegen nő,

A férj majd hanyatvágódott. A hölgy budapesti kedvese volt, egy írógépes kisasszony, akinek jó hosszú ideig udvarolgotott. Ahogy azonban elhelyezték a fővárosból még csak nem is levelezett a leánnyal, hiszen megházasodott.

Persze, verejtéket izzadt a fiatal ember. Az ajtóban a felesége, az ablaknál a szeretője. Szép kis komédia lehet ebből. Alig tudott szóhoz jutni és csak nagy nehezen nyögte ki:

— Nagyon megleptél.

— Ugy-e örülsz? itt maradok nálad egy pár hétig.

— Nálam?

— No igen. Hiszen a házikisasszony is megengedi — s ezzel rámutatott az ajtóban rémüldöző asszonykára.

A férj nagy merészen kivágta:

— Iten nem maradatsz egy perig se mert a házikisasszony az én — feleségem.

A titokzatos kisasszony nagyot uzzott és elájult. A fiatal asszonyka, aki szintén közel állott ehez, állította talpra vétélytársnőjét, aki alig akarta megérteni a dolgot. Az asszonyka a kisasszonynak magyarázott, a férj meg mindkettőnél védte magát. A kisasszony nem akart távozni, a feleség viszont faképnél akarta hagyni az urát.

A férj két szék között majdnem a pad alá esett. Ide is beszélt, ott is védekezett, végre is nagyott határozott és felszólította az idegen nőt, hogy távozzék. Amikor pedig nem akart menni, rendőrt küldött és azzal elvitette a kisasszonyt egyik szállodába, ahol gondosan figyelték reá, mert — vitriollal fenyegetődött.

A rendőr jelentése folytán azután az ügy a kihágási bíró elé került. A hivatalos formád helyett azonban inkább a békebíró szerepét vállalta magára a kihágási bíró. Az írógépes kisasszonynak megmagyarázta, hogy a nagy szerelemnek is véget érnek és hogy a fiatal államhivatalnoknak mégis csak meg kellett házasodnia, a feleségét fölvilágosította, hogy minden férjnek van a házassága előtt az életben egy-egy szerelmi története — s az asszonyok lassan megnyugodtak.

Az írógépes kisasszony a délutáni vonattal nagy szomoruan visszautazott a fővárosba, az asszonyka pedig boldogan ment haza az urával a családi fészekbe, ahová idegen mádár is beakart röpdösni.

EGYLET

A jótékony nőegyletből. A debreceni jótékony nőegylet f. hó 27-ikén, azaz szombaton délelőtt 11 órákor a nőipariskola nagytermében választmányi ülést tart, melynek egyetlen tárgya a nőegylet Stefánia árvaháznái megüresedett tanítónői állás betöltése. Az elnökség ez uton is felkéri az egylet választmányi tagjait a megjelenésre.

Nyári séták.

Valami az árvákról.

Az elmúlt napokban hírül hozták a lapok, hogy egy budai tisztviselő ketrecben tartja a gyermekét. A sajtó felzudult, a hatóság kiszállott az ügy megvizsgálására és a dolgot úgy találta, amint az újságok tarták. A hatósági orvos azonban — csodák csudája — kijelentette, hogy a gyermeknek nem árt a ketrecben való nevelés, mert izmos és rendszeresen fejlődik. Ezzel a vizsgálatot befejezték és a gyermek úgy hiszem ezen-ten is ketrecében fog nevelkedni.

Mióta ezt a furcsa nevelési rendszert hallottam, nem csodálkozom az angyalesináláson. Mert a ketrecről eddig azt hittem, hogy csak arra való, hogy vagy vadállatokat zárjunk azokba, vagy csirkéket hizlaljunk. A pálcát okkalmóddal használva hathatós nevelési eszközként tekintem, különösen vásott gyermekekkel szemben, ellenben mai nevelési rendszerünk és módszerünk között nem találok feljegyezve a gyermekeknek szűk ketrecben való nevelését. Életemben pedig most hallom először, hogy egy édesapa tulajdon gyermekét rácsos ketrecben neveli. Kár, hogy a hatóság ajánlatával szabadalmat nem kér gyermekek nevelésére alkalmas ketrecek készítésére és nem keres engedményeket.

És mióta ezt a ketreces nevelést olvasom nem csodálkozom a jószívű emberek gondjaira bizott árvagyermek nevelésén. Miért legyen az az idegen külső érzésű, mint a szülő? Miért ne verjen két foltot az a türelmetlen árvatartó, aki talán már megbánta, hogy 10—12 koronáért felválalta annak a boldogtalan árvának a nevelését, mikor akad édes apa is, aki ketrecben neveli tulajdon gyermekét? Miért ne üsse, vágja az a csekély okok miatt feldühödött ember a más itt maradt árváját és miért ne végeztesse a fejletlen erővel baromi munkát, mikor akad apa, aki ketrecet készített?

Miért ne lenne egy-egy idegen kevésbé sivár lelkű, mint egy apa? és miért ne fejlődnek ki némely kapzsi emberben a haszonlesés, habár csak 10—12 korona megnyerése reményében is, ha az újságban természetellenes dolgokról olvas?

Megvallom az igazat, hogy eddig csodálkoztam, mert az az árva legalább nincs ketrecbe zárva, mint az a szegény budai gyermek. Igaz, hogy ütök, verik, rugják és szemére hányják azt, amiről nem tehet, hogy született, de legalább nincs bezárva és nem érzi, hogy az a szív van tőle legtávolabb, melynek a természet és vér örök törvényeinél fogva legközelebb kellene állania hozzá.

Árvanevelésünk sok kívánnivalót hagy hátra. Kevés az árvaház és nem tudjuk befogadni az emberiség ezen szerencsétleneit. Kiadjuk tehát őket magánházaikhoz, jobbra olyanokhoz, akik azért a néhány forintért mindent ígérnek, de semmit sem tesznek. Hogy milyen sors vár ezekre a boldogtalanokra, csak a jó Isten tudja, meg azok a két foltok, melyek testüket tarkázzák.

H I R E K,

A budapesti meteorológiai intézet jelentése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, aug. 25. Lényegtelen hő-változással változékony idő várható, főképp az ország nyugati és déli részein esővel esetleg zivatarral.

* **Kossuth ünnep.** Kossuth apánk nevenapját példás kegyelettel és hazaszeretettel ünnepelték meg tegnap az Iparos-Oththonban. Délután hat órakor kezdődött az ünnep, amelyen bizony elszomorítóan csekély számmal jelent meg Debrecen város közönsége. Hiába! Nincs nagy dob, nincs cintányér. S a mi legfőbb, az udvariatlan és tapasztalatlan rendezők nem adtak minden beléptijegy mellé egy osztálysorsjegyet.

Az emlékünnepen megjelent lelkes közönség egyébaránt zavartalanul kegyelettel hódolhatott Kossuth emlékének, mert a Kossuth-ünnep műsora méltóan igyekezett kifejezni a nemzeti hálát Kossuth Lajos iránt.

Hazafias lendülettel telt és hazaszeretettől áthatott megnyitó beszédet tartott Szele György a Kossuth dalkör elnöke, amely után Medgyessy Dániel adta elő szép hangjával Kossuth bucsuját zenekísérettel. Ferenczy Gyula jogakadémiai tanár tüzes és eszmékkel telített szónoklatát meddő dolog dicsérni. Gyököcsy Endre egyik szép költeményét szavatta el ifjúi hévvel, amellyel lázba hozta a közönséget. Önálló számokkal szerepelt még a Kossuth dalkör több szép dalnak összevágó előadásával, továbbá a műkedvelők zenekara, amelyet Hora Károly karnagy vezényelt biztos kézzel. Este az Angol királynő szálló díszes termébe gyűlt össze a Lajosnapi ünnepelő közönség, mely a társas vacsora keretében lelkes beszédekkel, pohárköszöntőkkel, szavallatokkal és hazafias dalokkal ünnepelte Kossuth Lajos emlékeztétét.

A többi közt szép beszédet mondtak: Szele György, Király Péter dr. Bacsó Dezső dr. Örvényi Imre dr. és még mások.

Lajos napját a Kossuth-asztaltársaság is megünnepelte a Debrecen sörcsarnokban hol a tagok közül nagyon sokan jelentek meg. Az asztaltársaság elnöke, Schvare Dániel emlékbeszéde után Kalicky Ernő szavallta el Takács Endrének Kossuth emlékezete című költeményét.

Elhatározta ebből az alkalomból az asztaltársaság, hogy november hónap 15-én 30 fiú és 15 leány gyermeket lát el téli ruhával. Erre a célra 780 korona gyűlt össze.

* **Háziezredünk hadgyakorlaton.** Fölharsan ma délelőtt a katonazene hangja és induló ütemekre feszesen lépnek ki az öreg és fiatal bakák. Ugyanis a 39. gyalogezred Debrecenben állomásozó nyolc százada ma indul az idei nagy hadgyakorlatra. Délelőtt 9 órakor indulnak el a Pavillonlaktanyából és az állomástól 10 óra 30 perckor induló vonattal mennek Tenkére. Itt lesznek az idei hadgyakorlatok, amelyek jövő hó 13-ig tartanak. A katonákat Vogel ezredes vezeti, az önkénteseket pedig Jenei Gábor.

* **Szobrok.** Magyarországnak nincs szerencséje a szobraival. Amik vannak, azok többnyire rosszak. Tíz ujjunkra nem jut az egész országban tíz jó szobor. Amiknek pedig kellene lenni, azok a szobrok — nincsenek. Nincs Árpád-szobrunk, nincs Hunyadi Mátyás szobrunk, nincs Rákóczi-szobrunk, nincs szabadságharc emlékszobrunk, nincs Kossuth-szobrunk és nincs Szent István szobrunk. Mindezek nélkül természetesen a dicső főváros szükkölködik. Kossuth szobrára óriási pénz gyűlt össze s még sincs! Szent István szobrára már ezelőtt husz évvel gyűjtött vagy hetvenezer forintot a régi Pesti Napló. Reméljük Debrecen város nem követi a rossz példát, hanem a szeptemberi közgyűlésen elrendeli a pályázat kiírását a Kossuth-szoborra s legkésőbb 1906 szeptember 19-én leleplezik a debreceni Kossuth-szobrot.

* **Helyettes helyőrségi parancsnok.** Vogel ezredes helyőrségi parancsnok ma délelőtt elutazik a 39. gyalogezred hadgyakorlatra. Távollétében Zedivitz gróf a Vilmos huszárok ezredesse helyettesíti.

* **A nagykárolyi új közjegyző.** Az igazságügyminiszter a közjegyzői kamara ajánlatára Nemesstóthy Szabó Antal nagykárolyi ügyvédet Nagykaroly szék helyi közjegyzővé nevezte ki. A régi nagykárolyi közjegyzőt, Zanathy Mihályt, mint az köztudomású is a debreceni kirtörvényszék hivatali hanyagság végett függesztette fel és bocsátotta el hivatalából. Az új közjegyzőt 45 pályázó közül nevezték ki. A pályázók nagyobb része közjegyzőhelyettes, ügyvéd és bíró volt.

* **A csehországi hadgyakorlat.** Az idei nyár nagy szárazsága és a vízhiány miatt a csehországi hadgyakorlat megtartása tudvalevően nagy nehézségbe ütközik. Mint Prágából jelentik, a hadgyakorlat helyéről odaérkezett tiszt azt mondja, hogy a vízhiány azon a vidéken, ahol a hadgyakorlatot meg akarják tartani, nagyon érezhetővé vált s nagyon kérdéses, hogy meg lehet-e majd tartani a hadgyakorlatot. A király azonban a legvégső esetben fogja megengedni, hogy a tervezett hadgyakorlat elmaradjon.

* Éjjel érkezett távirati híradásunk szerint a hadgyakorlatok mégis elma-

radnak. Hivatalosan jelentik, hogy a csehországi hadgyakorlatok elmaradjanak a csapatok a hadtest parancsnokok utasításai értelmében a legrövidebb uton részint gyalog, részint vasúton helyőrségeikhez visszatérjenek, a szabagságot és tartalékosok mielőbb elbocsátassanak.

* **Eljegyzés.** Turai Farkas vállalkozó, Debrecen egyik ismert derék polgárának bájos nevelt leányát Margitkát vasárnap, a hónap 28-án jegyzi el Grossmann Ignác.

— **A miniszterelnök megyéjében.** Gróf Tisza István miniszterelnök a parlamenti szünetet szükebb hazájában, Biharországban, tölti. A minap, mint nagyváradi tudósítónk jelenti, titkára társaságában megjelent Nagyharsányban, ahol az a nagy tüzvész pusztított, sorra járta a károsultakat és hosszasan kikérdezte őket. Végül megigérte, hogy édes anyját, aki a Jó szív társaság elnöknője, megkéri, hogy valamely segélyakciót indítson a károsultak javára. Kedden Bölöny József bihari földbirtokost és legfőbb kortesét látogatta meg szilasi birtokán. A miniszterelnök részt vett a tennisjátékokban s minden játékból győztesen került ki, bizonyosságot tevén róla, hogy a rackettet is jól tudja kezelni . . .

* **Tüzek a határban.** Kismacson Kovács István tanyáján egy náddal fedett ház teteje leégett. Oda égett a padláson néhány lószerszám, egy vetőgép, 125 klg. szalonna, 5 métermázsza buza és egyéb tárgyak. A kár több mint 700 korona, melyből 300 korona biztosítás útján megtérül. — Özv. Sarkadi Andrásné ondódi birtokán 97 kereszt árpa égett el. A kár a 3000 koronát is felülmúlja. A termény biztosítva nem volt.

* **A szövőiparisiskolából.** Míg más városok közönsége a legnagyobb érdeklődéssel kíséri a háziiparicikkek készítését, addig nálunk sokan nem is tudják, hogy a debreceni jótékony nőegylet Stefánia árvaházában mily áldásos munkát végez a szövőiparisiskola. A legszebb munkák készülnek ott és a magyar házi iparpartólói a legnagyobb elismeréssel szólnak ezen iskola szép munkáiról. Közönségünk drága pénzen megveszi a sokszor haszontalan dolgokat, míg itt olcsón megszereshetné a legszebb asztal és ágyneműeket. Az iskola elvállal megrendeléseket és azokat gyorsan teljesíti. Az iskola szeptember 1-én a kevés szünet után újra megkezdte üzemét és a nap minden órájában szívesen látja az érdeklődőket.

* **A Stefánia árvaház tanítónői állása.** A debreceni jótékony nőegylet Stefánia árvaházánál lemondás folytán megüresedett tanítónői állásra most jart le a pályázat határideje. Az állás 900 korona javadalmazással van egybekötve, V tanítónő jövőre nem lesz benlakó, hanem bejáró. Az állásra 7 pályázat érkezett be. Pályázók: Törő Mihályné, Csúrka Julia, G. Szabó Etelka, Kovács Margit, Pósek Margit, Juhász Izabeilla és Sinay Emma okleveles tanítónők. A választmány f. hé 27-ikén, azaz szombaton ejti meg a választást.

* **Katonatemetés.** Nincs szomorubb és meghatóbb a katona temetésnél. Elöl

lassu léptekkel halad a katonazenekar, a melynek közepén a gyászfátyollal letakart dob oly busan és tompán hangzik, mintha a föld alól szólna a kocsi után ballagóknak „Lassabban . . . lassabban . . .” Utánok a feketébe vont gyászkocsi, amelyben a négy korhadó deszka a végzet karjainként öleli magához, valakinek a fiát, valakinek minden reményességét. Oly szomorú is az az út! Es hosszabb a végtelennél. Ut az örökkévalóságba, vagy a megsemmisülésbe. Kij tudhatna mindenedet?

Az Ur akarata. — És végre; mégis vége van az utnak. Ha még egy lépéssel odább volna a temető, talán mindenki könnyeznék! A négy bajtárs ugyan, ki a koporsót leemeli a kocsiról, ha lopva is, de mégis könnyezik. Meginog. Egy pillanatra a koporsó, majd lassan, lassan száll alá a mélybe, míg földet ér. S aztán? Az anya és a leány, kik megkövülten kísérik megtört szemekkel a kedves elmulását, könnyekben törnek ki és mindenkit összetörnek fájdalmas és feldokló zokogásukkal. S aztán ezt is elnyeli a koporsóra hulló rögök tompa zuhanása.

. . . És végtelen mély csend lőn. Szegény Gönczy Sándor honvéd közkatonát, kit megölt a reá szakadó föld, Kisujszálláson tegnap helyezték örök pihenőre.

* **A kistemplom orgonája.** Az orgonaépítető bizottság holnap szombaton, 27-én délelőtt 10 órakor a kistemplomban megvizsgálja az orgonát, hogy a szükségessé vált javításokat eszközöltesse.

* **Apponyi és a pálinkafőző.** Mégis csak nagy dolog az elv. Jelentettük ma, hogy Apponyi Albert gróftól fényesen fogadják majd az amerikai magyarok és egész sor nagy ünnepséget rendeznek a tiszteletére. De fényesebbnek, mint valamennyi ünnepség, ígérkezik a glenwoodi kerti ünnep, a melyet Kmetz Albert és az interparlamentárisok tiszteletére. Apponyi kilátásba is helyezte, hogy jelen lesz s a köztársaság elnöke, Roosevelt is el akart menni az ünnepélyre. Pedig — mint ujabbban jelentik — nem lesz belőle semmi. Apponyi Albert nem mehet el a kerti ünnepélyre. — Megtudta ugyanis, hogy Kmetz Adolf egy nagy amerikai cégnek, a Karácsonyi és Kmetz pálinkafőző cégnek a tagja, s mivel Apponyi gróf az antialkoholista mozgalmat is fölvette a programjába, kénytelen az előzékeny meghívást utólag visszautasítani. Mégis csak nagy dolog az elv.

* **Jutalom SzaboJcska Mihálynak.** A földmivelésügyi miniszter Temesvár mellett, Mosnicán új telepet létesített, melynek ev. ref. lakóit SzaboJcska Mihály temesvári ev. ref. lelkész, költő látta el lelkészi teendőkkel. A költő lelkészt hálaül a földmivelésügyi miniszter most 400 koronával jutalmazta meg.

* **Politika és keresztelő.** Edvárd angol király tudvalevően elvállalta az újszülött orosz trónörökös keresztapaságát, annál a szoros rokonsági viszonynál fogva, amely az angol és orosz udvarok között fennáll. Az angol király neje és a mostani orosz cár anyja ugyanis testvérek. A keresztelőn az angol királyt Battenberg Lajos herceg fogja képviselni, a kit Edvárd király ebből az alkalomból tengernagygyá nevezett ki. Battenberg herceg az angol király kéziratát viszi el a cárnak. A kézirat minden politikai jelleg mellőzésével egyedül a trónörökös

születésére vonatkozik. Az angol király szívesen ment volna el maga is a keresztelőre, de az orosz-japán háború miatt ezt nem teheti meg, mert az angol közvélemény tiltakoznék királyának pétervári látogatása ellen. Ugyanebből az okból maradt el tavasszal is Edvárd király tervezett pétervári látogatása.

* **Vége a kánikulának.** Aug. 23-án a nap az arató szűz jegyébe lépett s így a kutyameleg, amelytől különösen az idén annyit szenvedtünk — végét járta. Ebben az esztendőben nagyon is reánk járt a rud, ami a hőséget illeti s igazán gyönyörűségünk telhetik abban a gondolatban, hogy néhány nap múlva — szeptember elsején — már a hivatalos ősznek küszöbét lépjük át. A tegnapielőtti és tegnapi eszések igen előnyösen hűtötték le a levegőt s nincs is kilátás arra, hogy az egyhamar megint a régivé, fojtóan nyomasztóvá váljék. Lassacskán elmúlik a nyár, elköltöznék a golyák és fecskék is, de azért az ideai kánikula emléke még akkor is élni fog lelkünkben, ha mint őszhaju aggastyánok gondolunk majd vissza az 1904. év nyarára.

* **Életunt cselédleány.** Fedornák Juli 15 esztendőös kis cselédleány a Deák Ferenc-utca 9 sz. házában szolgált. Valamiért a pöttön elkeseredett és bánatában mi telhetett tőle: a cselédleányok kedvelt író szeréhez folyamodott. — Marólugot ivott. Bevitték a kórházba. De vagy a marólug volt felette kevés, vagy a kis lány szervezete erős; mert rövid gondos ápolási kezelés után a marólugos lány jobban lett. Este felé már azt jelentették róla, hogy pár nap múlva megint vigandolhatja a zimberi zombori szép asszonyt, ladi ladi lom!

* **Az árvák özsonája.** Özv. Vértessy Lajosné unós, kinek megboldogult férje egész vagyonát a debreceni jótékony nőegylet árvaházára hagyományozta, minden évben megvendégeli Lajos napján a nőegylet árváit. Tegnap is felkereste szeretetével az apítlan és anyátlan árvákat és gazdag özsonát rendelt rászükre. Áldja meg az Isten jó szívét.

* **A nátha és a pezsgő.** Egy német orvostanár arra a tapasztalatra jutott, hogy a náthának legjobb gyógyszere a pezsgő mely nagy szénavsavtartalommal bír, melynek gyógyító hatása van a hurutos bántalmaknál. Valószínű, hogy a náthás embereket kellemesen érinti ez a hír és igen sokan lesznek, már a módosabbak tudniillik, akik inkább eltérnek egy kis szelid lefolyású náthát, csak hogy pezsgővel gyógyíthassák magukat.

* **A cárnő.** A cárnőről sok érdekes szimpátikus dolgot mond el a párisi Gaulois egy cikke. Egyszerűbb, inkább polgári érzésű asszony alig ült még a cárnő trónján, mint ő. Befolyása a férjére igen nagy, de ezt a befolyását sohasem érvényesíti politikai dolgokban, mert a cárnő, ellentétben az anyósával, egyáltalában nem foglalkozik politikával. A mi szerepe a mostani háborúban is jutott, az abból áll, hogy a galotájába hívta az előkelő társaság hölgyeit — tépést csinálni a sebesült katonáknak. A mi asszonyi befolyás az orosz politikában érvényesül, az az özvegy cárnő, a cár édesanyjának a munkája. Es ez a befolyás nem csekély; sőt sokak szerint döntő erejű. A fiatal cárnő élete e családjáé, a férjéé és gyönyörű gyermekeié. — Nem élek, mondja sokszor, ha nem látom a gyermekeimet! A cárnő nagyon szép asszony és fölöslegeenek tart magán

minden mesterséges ékességet. Rendesen angol szabásu, sötét színű ruhában jár, minden ékszere két gyűrű; nem visel sem lárczot sem karperecet, sem mell-tűt, még fülbevalót sem, de simán lefésült hajában mindig van egy száll friss, illatos rózsza. A rózsza a kedves virága és a rózsajel a kedves illatszere. Nagy egy szerűsége kétségbe ejti az udvari dámákat, mert őket hasonló erkölcsre kényszeríti és a híres orosz családi ékszereknek sohasem volt olyan kevés alkalmuk a szemek elkápráztatására mint a mostani cár uralkodása óta. Ha azonban kell nagyszerűen tud a cárné reprezentálni is. Mikor a szentpétervári téli-palota Miklós termében, a hol az udvari bálokat tartják, száz nemes udvarhölgye kíséretében megjelenik, ez olyan kép, a melynek ragyogás dolgában nincsen mása a földön. Olyan ékszerekkel, a milyenekkel az orosz cárné ilyen alkalommal pompázik, csak a török szultán díszíthetné föl a feleségét, csak hogy ennek nemesak az ékszere sok, hanem a felesége is.

* **Fogy az orosz hadsereg** nemesak a keleti harctéren, hanem az orosz-sziléziai határon is, ahol a Vorwärts-jelentése szerint egyre több orosz katoná szökik át. Részben hamisított utlevéllel, részben nélkül teszik meg a kockázatos utat. Igaz ugyan, hogy sok szökevényt már a kozákok elfogtak, de nagyobb részük a határon túl a porosz rendőrségnek a kezébe kerül. A pályaudvarokon a porosz rendőrök átvizsgálják a negyedik osztályu vasuti kocsikat és elfogják az orosz katonaszökevényeket, akik legnagyobb-részt Amerikába vagy Angliába igyekeznek. A katonaszökevényeket azután, mint-hogy rendesen kevés pénz van náluk, azon az alapon, hogy vagyontalan külföldiek, visszatoloncolják Oroszországba. Az elmúlt napokban kilenc orosz katonaszökevényt szolgáltatott ki Oroszországnak.

* **Betörés.** Tegnap előtt fogta el a külsőségeken cirkáló esendőrök Csáthy Máriát, ki Lakatos János, Ocskos Erzsébet és Kovács Juliánna kárára betörést követett el, amely alkalommal mintegy 100 korona értékű tárgyakat lopkodott össze.

LETZTER JÓZSEF fényképészeti festészeti és fénykép nagytársi műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejárataánál levő kirakásban.

x A piac legélénkebb helyén egy üzlethelyiség kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

x Dívatos férfi és fiu kalapok legnagyobb választékban Feketénél.

Ma este az Arany Bika kávéházban Rácz Károly zenekara játszik.

A szürke bajusz.

London, aug. 25.

A angol közvéleményt napok óta óriás izgalomban tartja egy megdöbbentő bírósági tévedés, a mely most derült ki: egy teljesen ártatlan embert öt évi kényszermunkára ítéltek másnak bűnéért csak azért, mert olyan szürke bajusza volt, mint az igazi bűnösnek. El is szenvedte büntetését, de rögtön újra letartóztatták,

mert a gonosztevő, akihez annyira hasonlít, a-óta újabb büntetteket követett el. Hiába erősítette újra ártatlanságát, hiába hivatkozott arra, hogy nem ő a keresett bűnös néhány hónappal ezelőtt újra elfogták.

Valószínű, hogy a szerencsétlen ember ezuttal sem menekült volna meg a börtöntől, ha véletlenül kézre nem került az igazi bűnös, amivel aztán kiderült a szörnyű tévedés.

Az ártatlanul elítélt ember, Beck Adolf norvég születésű, de már hosszú évek óta Londonban lakik. Nyolc esztendővel ezelőtt, 1896 ban került először fogságba.

Azzal vádolták, hogy néhány orfumi dámát megesalt és meglopott. Az eset nagyon emlékeztetett egy 1877-ben lefolyt pörre, amelyben egy Smith John nevű ember volt a vádlott, a ki Willonghly lord néven követett el hasonló csalásokat.

Az újabb pör vádlottja csalásainak elkövetésénél szintén a Willonghby lord nevet használta s ugyan olyan módon fosztotta ki áldozatait, mint Smith John. Nyilvánvaló volt tehát, hogy ezeket a csalásokat ugyanaz a Smith John követte el, akit 1877-ben elítéltek s aki azóta kiszabadult fogságából.

Beck Adolf tehát Smith John helyet került a vádlottak padjára. Hiába igazolta szavahihető tanukkal, hogy az első pör tárgyalásának idején Peruban volt, a megesalt és kifosztott dámák a végzetes hasonlatosság révén fölismerték benne megkárosítójukat.

Az esküdtek pedig azt gondolták, hogy ha a vádlott nem is Smith John, mégis nyilván ő a bűnös, mert a károsultak fölismerték s elítélték az ártatlan embert hét évi kényszermunkára. Büntetéséből öt esztendőt el is szenvedett, bár ismételtén könyörgött kegyelemért ártatlanságára hivatkozva.

Elítéltetése után öt esztendővel, 1901 ben föltételeesen szabadlábra helyezték, de továbbra is rendőri felügyelet alatt maradt. Azonban azóta, hogy kiszabadult, a titokzatos Willonghby lord újra szerepelni kezdett s csakhamar több feljelentés érkezett ellene. Persze újra a szerencsétlen Beck Adolfot tartóztatták le ez év április 15-én és újra esküdtbírótság elé állították.

A tárgyaláson a kétségbeesésnek annyira meggyőző szavaival erősítette ártatlanságát, hogy az elnök felfüggesztette a tárgyalást. Tudakozódni óhajtott az ügyről, de azokhoz a rendőrtisztviselőkhöz fordult, akik egy évtized óta üldözik Becket azzal, hogy ő Smith John az 1877-iki pör vádlottja. Erre azután az elnök is megnyugodott és a szerencsétlen embert újra elítélték.

Ekkor történt, hogy a londoni rendőrség letartóztatott egy embert különböző csalások miatt. Egy titkos rendőr azután fölismerte benne az igazi Smith

John. Az elfogott ember csakhamar beis vallotta, hogy ő a keresett Smith és hogy ő követte el mindazokat a csalásokat, amelyek miatt a szerencsétlen Beck Adolfot elítélték.

Ez a fölfedezés óriás megdöbbentést okozott egész Angliában. A lapok gyűjtéseket indítanak az ártatlanul szenvedett ember részére, az állam pedig nagyobb összeget ajánlott fel neki kárpótlásul, csak hallgasson az ügyről, amely iszonyu szegényfoltja az angol igazságszolgáltatásnak. A kormány különben szigorú vizsgálatot indított, hogy megbüntesse azokat, akiket ebben a dologban mulasztás terhel.

Az orosz-japán háború.

Bécs, aug. 25.

Itt magántáviratok alapján este az a hír terjedt el, hogy Port-Arthur elesett. Hivatalos megerősítés Port-Arthur bevételéről nemérkezett.

Páris, aug. 25.

Tienszini távirat szerint vasárnap óta szakadatlanul folyik az erősségekért a harc. Port-Arthur többet szenvedett az utolsó 24 órában a bombázástól, mint a legutolsó héten együttvéve.

London, aug. 25.

A japánok elfoglalták Icsesán erősséget Csakauto közelében.

Pétervár, aug. 25.

A cár Stössel tábornokot, Port-Arthur parancsnokát főhadsegédévé nevezték ki.

Tokio, aug. 25.

Két torpedóuzó tegnap este a Port-Arthuri kikötőben aknára jutott. A nagyobb négy kéményű elsüllyedt.

Tokio, aug. 25.

A vladivosztoki torpedóhajórajt Szachalin szigete felől Korea irányában látták haladni. Hire jár, hogy Genson felé haladnak, melyet megtámadni készülnék. Kamimura az orosz torpedóflottilla keresésére indult. Az oroszok megtámadni készülnék Koreát. A Tumen folyót 10-20.000 orosz lépte át. Korea helyőrségeink Pöngjang felé igyekeznek, hogy az újabb orosz próbálkozásnak nyakát szegjék. Gensanba érhezett egy kisebb torpedónaszádkülönítményünk.

London, aug. 25.

Port-Arthur körül minden csendes. Nogi elbocsátásának okául a nagy veszteségeket s az azokkal arányban nem álló csekély eredményt hozzák fel. Másfelől kétségbevonják, hogy Yamagát nevezték ki a vár körül operáló sereg főparancsnokává. Ugy beszélik, hogy a japánok már befejezték összes előkészületeiket s tán még ma megindul az általános támadás mert Tokióban már türelmetlenkednek az ostrom elhuzódásán. Yamagátának utasítás ment, hogy véráldozatokat nem kímélve, ostromolja meg a várat. A védősereget kissé animálta a felsiker.

Csifu, augusztus hó 25.

Itt már a vár elesésének tulajdonítják a beállott nagy csendet. Más felől azt is beszélnek, hogy a japán halottak eltemetése veszi igénybe az időt. A vár elesését mindenütt kétségtelennek tartják. Mindenkit meglepszt az oroszok makacs ellentállása. Stössel, hír szerint, naponként több szökevény katonát végeztet ki. V helyőrség hangulata nyomott. Az 1—2 napi pihenő nagy hasznára volt a várőrségnek. Senki sem hiszi, hogy sokáig húzódnának még el az ostrom. Mindenki meg van győződve, hogy Yamagatával szemben, aki még 1896-ból ismeri Port-Artur fekvését, legfőlebb ideig-óráig tartatja magát a vár.

London, augusztus 25.

Nodzu tábornok csapatai keleti szárnyából erősítéket küldött Kurokinak. A csapatmozdulatok lassan fejlődnek a terpenehézségek következtében. A japánok Ansancsant megerősítik Oku erős állást foglalt el itt. Az orosz előőrsök mind merészebbek. Altalábn az a nézet, hogy az oroszok offenzívávl próbálkoznak meg. Beavatottabb körökben az offenzíva látszólagos jeleit úgy tekintik, hogy ezzel csak a visszavonulást akarják fedezni. Tévtutra akarják vele vezetni a japánokat.

Csifu, aug. 25.

A japánok ismét megtámadták a várat. Az ágyuzás megindult és szakadatlanul folyik. Egyes magasabban fekvő helyekért erős harc folyik. A japánok ágyuk fedezete alatt nyomulnak előre a a Drakonuj 1., 4. és főleg a 7-es számú erődjei ellen, melyet kitartó ágyuzással végre elhagytak. Az Aranyhegy két kisebb erődöt bevették a japánok. A Liaotesonon lévő főerőd teljesen japán kézbe került. Az ostromot tényleg Yamagata vezeti.

YAVIRATOK.

Megmérgezett folyó.

Budapest, aug. 25. Köveces-Horka gömörmezei községtől lefelé a Sajó vize meg van mérgezve. A vizet a köveces-horkai cellulose gyár által a vízbe eresztett elhasznált kénsav folyadék mérgezte meg. A Sajó vize döglött halakat vet felszínre. Ember, állat sorra betegszik a megmérgezett víztől.

Óriási vihar Japánban.

Tokió, aug. 25. A japán tenger déli részén óriási vihar pusztított tegnapelőtt. Fusanban 56 házat, 147 hajót elpusztított. A rettentő viharok sok száz halott az áldozata.

Fellázadt francia katonák.

Páris, aug. 25. A 32. francia gyalogezred első századának tartalékosai fellázadtak századosuk ellen, mert két óránál tovább gyakorlatoztatták őket. — Szigoru vizsgálat folyik.

Husz kilométer terület égése.

Ajaccia, aug. 25. Korzika keleti részén husz kilométernyi terület lángban áll. Ezer hektár erdő már leégett. Elpusztult a vasuti állomás is. A vasuti forgalom teljesen szünetel.

DONOGÁN és SOMOSSY

Kunz József és Tsa utóda cégnél,
Debrecen, Kistemplombazár.

Az iskola idény kezdetével
ajánlják kitűnő minőségű
fiú és leány fehérneműket

harisnya, kötőanyag, matracok,
paplanok stb. stb. nagy raktárát.

Intézetbeli növendékeknek előírás szerint.

Határozott árak!

Magyar királyi Államvasutak.

151571—1904 LI.

**A m. kir. államvasutakon
takarmányneműekre engedélyezett
díjkedvezmények módosítása és viteldijmérséklés
engedélyezése marhaszó-
küldeményekre.**

Kereskedelmügy m. kir. miniszter ur az időközben életbeléptetett takarmánykiviteli tilalom következtében a viszonyokban beállott változásoknál fogva megengedte, hogy az ideki rendkívüli takarmányhiányra való tekintettel a máv. összes vonalain és a pécs-baresi vasuton valamint a kezelésünk alatt álló baja-zombor-ujvidéki, debrecen-füzesabonyi, debrecen-hajdunánási dunántúli, győr-veszprém-dombavári, keszthelyvidék, nógrádmegyei, szt. lőrinc-szlatina-naisici, szavonai tiszapolgár-nyiregyházi és a tiszalök-büt szt. mihályi h. é. vasutakon, továbbá a esiktornya zégrábi (zagoriai) h. é. vasuton szálas takarmányneműekre (széna szalma szecska) továbbá ezatakarmányokra (tengeri búkköny, gabona aly konkolyozó hulladék) korpá, olajpogácsa, árpadara, kukorica dara, matomkonkoly, moslék, szörple és takarmányrépa) engedélyezett szállítási díjkedvezmények alkalmazásához kötött azon korlátozást mely szerint a kedvezmények az ország határhoz 50 kilométernél közelebb fogva állomásokra rendelt küldeményekre nem érvényesek elejtessék, illetve hogy a szóban lévő miadként rendbeli kedvezmény Magyarországon egész területére kiterjesztessék, mindazonáltal oly megszorítással, hogy Magyarország határszéli állomásaira nevezetesen Buziásra, B. Bródza. Brockóra, Bródza Brückra L. M. Csácára, Csaktornyára, Doberlinze, Gyanafalvára, Gyimesre, Ilolicsza Kőrös mezőre Lajtaszentmiklósa, Lajta-ujfalura, Marchegyre, Mező-Labacra, Ozlóra. Orsovára predeálra Szakoleára Vereiaravára Verestoronyra Vidrányra, Vlárapassra, Valóera, Zágrábra Zapresiera Zimorra Zimonyra Zvardányra rendelt szállás takarmányok, továbbá a featebb felsorolt határállomásokra, valamint Budapestre helybeá és Kóbányára helyben rendelt erőtakarmányok, a fentebbiek szerint engedélyezett kedvezmények élvezetéből továbbra is kizárva maradnak.

A miszter ur megengedte továbbá, hogy a kevésbe értékes takarmányneműek izletessé tételéhez használandó és állattenyésztéssel foglalkozó gazdák részére rendelt oly marhaszó küldeményekre, melyeknél az itt említett rendelkezés, illetve az a körülmény, hogy az alább jelzett kedvezményre a küldemény igényt tarthat, a rendeltetési hely fekvése szerint illetékes vármegyei, illetve vidéki gazdasági egyesület, vagy az országos magyar gazdasági egyesület által kiállított s a feladás alkalmával a szállítmány fuvarleveléhez csatolandó igazolvánnyal bizonyítatik, a magy. kir. államvasutak vonalain és a pécs-baresi vasuton a fuvardíjnak a tényleges súlyért; de kocsi és fuvarlevelenként legalább 10,000 kg. ért való fizetése esetén ugyanazon igazolási eljárás és ellenőrzési módzatok mellett, melyek a szálastakarmányneműekre engedélyezett viteldíjkedvezmény igénybe vételére nézve megállapítottuk az 1-ső kül. díjszabás díjtételei helyett kedvezménykép a C.) osztály díjtételei alkalmaztassanak f. é. aug. hó 20-ól visszavonásig, de egyelőre legkésőbb f. év végéig terjedő érvényvel.

Budapest, 1904. augusztus hó 23 án

Az igazgatóság.

Utánnyomás nem díjaztatik.

50-60 ASZTALOS

önálló butormunkás
jó díjazás mellett

Budapesten

állandó foglalkozást
— nyerhet. —

Felvilágosítást ad személyesen jelentkezőknek:

ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ

HIRDETÉSI OSZTÁLYA

Budapest, VII. k. Erzsébet k. 54 sz.

Iskolás

fiúk és leányok

részére kész fehérneműk, ágyneműk, matrac, ágyterítők, paplanok, flaneltakarók, harisnyák és zsebkendők nagy választékban és csakis elsőrendű minőségben

Kardos Lászlónál

Debrecen, Kossuth-u. 9.

Őszi barack.

Szinyér Váralján Budanovits
Bélanál a Zugóhegyen kap-
ható igen szép őszi barack
kilója 30 kr. — Egy hét
mulva lesz oly nagyságban
is, melyből 4—5 darab 1
kiló, ennek kilója 40 kr.
Fehér duránci befőzni való
5 kilós posta csomagban
1 forint 30 krajcár.

Fényképező gépek,

lemezek, filmek előhívó
és rögzítők, aranyfürdők,
cartonok dus választék-
ban, gyári áron részlet-
fizetésre is kaphatók:

Borsos Katánál

Debrecen, Városház épület.

Tanítás és sötétkamara hasz-
o o nálatá díjtalan. o o

Legrégibb és legnagyobb butor-
raktár DEBRECENBEN.

BUTOROK.

a legnagyobb választékban, jutányos árban,
izléses és legszolidabb kivitelben csakis

Killer Ede

butorgyáros, es. és kir. udvari szállítónál

DEBRECEN,

főpiac, a főútszélen szemben
kaphatók, hol úgy a legszeré-
nyebb mint a legdiszesebb meny-
asszonyi kelengyék, szobaberen-
dezések és díszítések kifogástal-
anul eszközöltetnek.

Kertek kiültetési ideje megérkezvén felhívom tisz-
telt virág kedvelő közönséget hogy kertészeti te-
lepemet megtekinteni kegyeskedjenek ahol minden
kigondolható növények szép erőteljesek és nagy
mennyiségben legnagyobb választékban olesó árban
kaphatók!

vásárolt növények haza szállítanak esetleg ki is ültetnek
Tömeges látogatásért esedezve vagyok teljes tisztelettel

Paonelt János.

Telepem: Margit fürdővel szemben, Ferenc József ut 6 szám
alatt van Debrecenben.

MIHALOVITS J.

gyógyszertára s gyógyszerészeti műlaborateriuma a „Kigyó“-hoz
DEBRECENBEN, FŐTÉR 31-İK SZÁM.

Ajánlja a következő közkeveltségnek örvendő készítményeit:

Harmat-crème

arczépítő s bőrpólo kenőcsét,
mely teljesen ártalmatlan, nem

zsíroz, tehát nappal is használható s az arcnak üde-
séget, finomságot s hamvas ságot kölcsönöz. Az arcot
tisztítja s fehériti. Kiváló eredménnyel használható
arcvörösség, májfolt, sömör, szeplő s egyéb tisztáta-
lanságnál. 1 tégely harmat-crème ára 1 korona. A cré-
méhez használ-

landó poudert, a **Harmat-arcpor,** mely az arcnak

kölcsönöz, háromféle színben kapható u. m.: fehér,
rózsás s erémszínben. Kötő illata, teljesen ártalmatlan
másként volt a finomsága által vetekedik minden más
készítménnyel. Jól tapad és igen jól fed. Próbadoz

ára 50 fill. Nagyobb **A Mollitergin** a legkiválóbb

szem kézbőr-pólo folyadék, mely a bőrnek selyemszerű
lágyságot, bársonyszerű finomságot kölcsönöz. Fe-

hériti az arc s kézbőrt. Teljesen ártalmatlan. Nem

zsíroz s nem piszkítja a ruhát. Hatása bámulatos és
rögtöni! Napégette vagy szélkifujta kezeket vagy

arcbőrt a legrövideb idő alatt üdév, finommá tesz.
Megbarnult kezeket, eldurvult kézbőrt fehérré, pu-
hává változtat. 1 tégely Mollitergin ára 1 korona.

Dr. Borsos-féle

Növényi-hajszer.

Meggátolja a hajkihullást,
a fejbőr megkorpásodását,

a hajvégek megtörését s megóvja a fejbőr betegségektől
illata kellemes. Hatása biztos. Használata egyszerű.
Nem zsíroz. Nem piszkítja a fehérműt. Teljesen
ártalmatlan. Elősegíti a hajnövést. 1 üveg hajszer
ára 1 vagy 2 korona.

Dr. Borsos-féle **Növényi hajkenőcs.**

Azok részére, akik a folyadékot nem kedvelik s in-
kább a kenőcsnek barátai, készül ugyanolyan ható
anyagból s ugyan olyan kiváló hatású hajkenőcs is,
mint a Borsos-féle hajszer Ezen hajkenőcs is, tel-
jesen ártalmatlan. Hatása gyors, biztos!

Egy tégelyhajkenőcs

ára 1 korona **Iztelen csukamáj olaj**

A Mihalovits-féle

teljesen izetlen szagtalan készítmény, mely undó

nem okoz s e végből a gyermekek azt szívesen sze-
dik. A Mihalovits-féle

China-bor.

China vas-bor.

Conduangó-bor.

Pepsin-bor.

Egy üveg ára
1 korona 60 fill

Szomorodni borból kiváló gondal készült gyógyborok, étek melyek gyógytékintetében versenyeznek minden e nemű
készítménnyel

Nagy raktár bol-éskülföldi gyógyszer, különlegességekből.

Debrecen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.